

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫНЫҢ ПЕДАГОГТЕРІ ҮШІН ИННОВАЦИЯЛЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕНІ ЖИНАҚТАУ ЖӘНЕ ТАРАТУ БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚ

Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» Заңына сәйкес оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік жұмысқа басшылық ету жүктелген ұйымдардың негізгі міндеттерінің бірі педагогтердің үздіксіз кәсіби дамуын қамтамасыз ету үшін инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау және тарату болып табылады.

Белгілі бір деңгейде инновациялық педагогикалық тәжірибені зерделеу және тарату үшін оқу-әдістемелік кеңес/бірлестік құрылады.

Оқу-әдістемелік кеңестің/бірлестіктің құрамына білім беру саласындағы ұйымдардың педагогтері, әдіскерлер, жұмыс берушілер, ғылыми қызметкерлер және т. б. кіруі мүмкін.

Оқу-әдістемелік кеңестің/бірлестіктің жұмысы олардың қызметі туралы Ережемен реттеледі.

Авторлық материалдар негізінде инновациялық педагогикалық тәжірибені зерделеу және тарату жөніндегі нұсқаулық:

– «Педагог-шебер», «Бірінші санат басшысы», «Бірінші санат басшысының орынбасары» біліктілік санаты үшін – республикалық оқу-әдістемелік кеңеске (бұдан әрі – РОӘК) республика деңгейіндегі іс-шара;

– облыс, республикалық маңызы бар қалалар және астана деңгейінде – «Педагог – зерттеуші», «Екінші санатты басшы», «Үшінші санатты басшы», «Екінші санатты басшының орынбасары», «Үшінші санатты басшының орынбасары» біліктілік санаты үшін білім беруді басқару органдарының (бұдан әрі - ОӘК) әдістемелік кабинеттері жанындағы оқу-әдістемелік кеңестерге Санаттар»;

Республикалық ведомстволық бағынысты ұйымдар мен салалық мемлекеттік органдардың білім беру ұйымдары үшін — мамандықтар бойынша оқу-әдістемелік бірлестіктер (бұдан әрі - ОӘБ) - біліктілік санаттары үшін: «Педагог-сарапшы», «Педагог-зерттеуші», «Екінші санаттағы басшы», «Үшінші санаттағы басшы», «Екінші санаттағы басшының орынбасары», «Басшы орынбасарларының үшінші санаты».

1. Педагог-зерттеушілер, екінші санаттағы басшылар, үшінші санаттағы басшылар, екінші санаттағы басшының орынбасарлары, үшінші санаттағы басшының орынбасарлары үшін:

1.1. Білім беруді басқару органдарының әдістемелік кабинеттері жанындағы оқу-әдістемелік кеңес немесе бейіндер бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің оқу-әдістемелік бірлестіктері (республикалық ведомстволық бағынысты ұйымдар мен салалық мемлекеттік органдардың білім беру ұйымдары үшін):

– білім беру ұйымының ұсынысы бойынша колледждің бірінші басшысының қолы қойылған педагогтың оқу-әдістемелік материалдарын қарайды;

– ОӘК немесе ОӘБ отырысының қорытындысы бойынша хаттама ресімделеді, оның негізінде білім беру ұйымына облыстық/республикалық деңгейде (республикалық ведомстволық бағынысты ұйымдар мен салалық мемлекеттік органдардың білім беру ұйымдары үшін) әзірлемелерді трансляциялау жөніндегі шешіммен қорытынды жіберіледі.

ОӘК немесе ОӘБ оң шешім қабылдаған кезде педагог педагогикалық тәжірибені облыс (кемінде үш аудан/қаланы қамту), Республикалық маңызы бар қалалар мен Астана, республика (республикалық ведомстволық бағынысты ұйымдар мен салалық мемлекеттік органдардың білім беру ұйымдары үшін) деңгейінде таратады.

1.2. Инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау және тарату нәтижелеріне мыналар кіруі мүмкін:

1. Оқулықтардың, оқу-әдістемелік құралдардың, оқу құралдарының, оның ішінде ОӘК, ОӘБ немесе ОӘК ұсынған электрондық құралдардың авторлығы/бірлесіп авторлығы.

2. ОӘК қарау үшін педагог портфолиосына қоса берілген білім беру ұйымдарында әзірлемелерді енгізу туралы актілер.

3. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізілген техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру басшыларының және/немесе педагогтерінің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу бойынша авторлық/бірлескен авторлық.

4. Конференцияларда, семинарларда, мастер-кластарда, дөңгелек үстелдерде, тренингтерде және т. б. білім беруді басқару органдары, ОӘБ ұйымдастырған облыстық немесе республикалық деңгейлерде зерттеу (инновациялық, шығармашылық) қызметі немесе оқу-әдістемелік материалдар негізінде сөз сөйлеу.

5. Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігі ұсынған басылымдарда зерттеу қызметі (практиканы зерттеу) негізінде жариялау (3 автордан артық емес).

6. Нормативтік құқықтық актілерді, стратегиялық құжаттарды (жол карталарын, тұжырымдамаларды және т. б.) әзірлеу жөніндегі жұмыс тобының мүшелері.

7. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізу үшін техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру мамандықтарының білім беру бағдарламаларын сараптауға тартылатын сараптама тобының мүшелері.

8. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізілген біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларының сараптамасына тартылатын сараптама тобының мүшелері.

9. ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ұлттық тестілеу орталығының сарапшылары немесе тест тапсырмаларын әзірлеушілер.

10. ҚР Оқу-ағарту министрлігінің білім беру мазмұнын сараптау республикалық ғылыми-практикалық орталығының ғылыми-педагогикалық сараптамаға тартылатын сараптама тобының мүшелері.

11. Облыстық ОӘК және / немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі жанындағы Сараптама кеңесінің мүшелері.

12. Республикалық телеарналарда көрсетілетін теледидарда онлайн-сабақтар өткізу;

13. «Талар» КЕАҚ жүргізетін қолданбалы зерттеулердің нәтижелері бойынша әзірленген модельдерге, механизмдерге, технологияларға, бағдарламаларға апробация жүргізу.

14. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру педагогтері үшін біліктілікті арттыру курстарының тренерлері.

15. «WorldSkills Kazakhstan» облыстық және / немесе республикалық чемпионатының бас сарапшылары.

16. Авторлық оқу-әдістемелік материалдар немесе бағдарламалар негізінде шебер-класстар өткізу.

1.3. Растайтын құжаттардың тізімі: инновациялық педагогикалық тәжірибені енгізу туралы актілер, іс-шаралар бағдарламасының көшірмесі, анықтамалар, сертификаттар, дипломдар мен грамоталар, бұйрықтан үзінді, облыстық ОӘК қорытындысының көшірмесі және т.б. *(барлық көшірмелер білім беру ұйымы, білім беруді басқару органы басшысының мөрімен және қолымен расталады).*

2. Педагог-шеберлер, бірінші санаттағы басшылар, бірінші санаттағы басшының орынбасарлары үшін

2.1. Республикалық оқу-әдістемелік кеңес:

– РОӘК жанындағы Сараптамалық кеңес облыстар мен республикалық маңызы бар қалалардың білім басқармалары, республикалық білім беру ұйымдары жіберген педагогтердің инновациялық педагогикалық тәжірибелерін қарайды;

– РОӘК отырысының қорытындысы бойынша хаттама ресімделеді, оның негізінде өңірлерге, республикалық білім беру ұйымдарына әзірлемелерді республикалық деңгейде трансляциялау жөніндегі шешіммен қорытындылар жіберіледі.

РОӘК оң шешімімен педагог кемінде үш облыста немесе республикаға (республикалық ведомстволық бағынысты ұйымдар мен салалық мемлекеттік органдардың білім беру ұйымдары үшін) инновациялық педагогикалық тәжірибені таратады.

2.2. Инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау және тарату нәтижелеріне мыналар кіруі мүмкін:

1. Оқулықтардың, оқу-әдістемелік құралдардың, оқу құралдарының, оның ішінде РОӘК ұсынған электрондық құралдардың авторлығы/бірлесіп авторлығы;

2. Білім беру ұйымдарында педагог портфолиосына қоса берілген әзірлемелерді РОӘК ендіру туралы актілер;

3. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізілген техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру басшыларының және/немесе педагогтерінің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу бойынша авторлық/бірлескен авторлық.

4. Зерттеу (инновациялық, шығармашылық) қызметі немесе оқу-әдістемелік материалдар негізінде білім беруді басқару органдары, білім беру саласындағы уәкілетті орган, ОӘБ ұйымдастырған республикалық деңгейлерде конференцияларда, семинарларда, мастер-кластарда, дөңгелек үстелдерде, тренингтерде және т. б. сөз сөйлеу.

5. Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігі ұсынған басылымдарда зерттеу қызметі (практиканы зерттеу) негізінде жариялау (3 автордан артық емес).

6. Нормативтік құқықтық актілерді, стратегиялық құжаттарды (жол карталарын, тұжырымдамаларды және т. б.) әзірлеу жөніндегі жұмыс тобының мүшелері;

7. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізу үшін техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру мамандықтарының білім беру бағдарламаларын сараптауға тартылатын сараптама тобының мүшелері;

8. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізілген біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларының сараптамасына тартылатын сараптама тобының мүшелері;

9. Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ұлттық тестілеу орталығының сарапшылары немесе тест тапсырмаларын әзірлеушілер;

10. ҚР Оқу-ағарту министрлігі білім беру мазмұнын сараптау республикалық ғылыми-практикалық орталығының ғылыми-педагогикалық сараптамаға тартылатын сараптама тобының мүшелері.

11. Облыстық ОӘК және / немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі жанындағы Сараптама кеңесінің мүшелері.

12. Республикалық телеарналарда көрсетілетін теледидарда онлайн-сабақтар өткізу;

13. «Talar» КЕАҚ жүргізетін қолданбалы зерттеулердің нәтижелері бойынша әзірленген модельдерге, механизмдерге, технологияларға, бағдарламаларға апробация жүргізу;

14. «Talar» КЕАҚ, ҚР ОАМ «Өрлеу» БАҰО, «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ ПШО ұйымдарында техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру педагогтері үшін біліктілікті арттыру курстарының тренерлері;

15. WorldSkills республикалық және / немесе халықаралық чемпионатының бас сарапшылары;

16. Авторлық оқу-әдістемелік материалдар немесе бағдарламалар негізінде мастер-класстар өткізу.

2.3. Растайтын құжаттардың тізімі: инновациялық педагогикалық тәжірибені енгізу туралы актілер, іс-шаралар бағдарламасының көшірмесі, бұйрықтың көшірмесі немесе үзінді көшірмесі, анықтама, сертификат, диплом, грамота, шарт және көрсетілген қызметтер актісі, РОӘК жанындағы Сараптамалық кеңес отырысының қорытындысы бойынша қорытынды *(барлық көшірмелер білім беру ұйымы, білім беруді басқару органы басшысының, білім беру саласындағы уәкілетті органның мөрімен және қолымен расталады, оқу-әдістемелік бірлестігі)*.

3. Республикалық ведомстволық бағынысты ұйымдардың және салалық мемлекеттік органдардың білім беру ұйымдарының педагог-сарапшылары үшін:

3.1. Бейіні бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің оқу-әдістемелік бірлестігі:

– білім беру ұйымының ұсынысы бойынша колледждің бірінші басшысының қолы қойылған педагогтың оқу-әдістемелік материалдарын қарайды;

– ОӘБ отырысының қорытындысы бойынша хаттама ресімделеді, оның негізінде білім беру ұйымына аудандық, қалалық деңгейде әзірлемелерді трансляциялау жөніндегі шешіммен қорытынды жіберіледі.

- ОӘБ оң шешімімен педагог аудан/қала деңгейінде педагогикалық тәжірибені таратады (кемінде үш аудан / қаланы қамту).

3.2. Инновациялық педагогикалық тәжірибені жинақтау және тарату нәтижелеріне мыналар кіруі мүмкін:

1. Дидактикалық материалдардың (тапсырмалар жинақтары, жұмыс дәптерлері, тренажерлер) немесе оқу, әдістемелік құралдардың немесе

Әдістемелік ұсынымдардың, оның ішінде ОӘБ ұсынған электрондық ұсынымдардың авторлығы/бірлесіп авторлығы;

2. ОӘБ қарау үшін педагог портфолиосына қоса берілген білім беру ұйымдарында әзірлемелерді енгізу туралы актілер;

3. Білім беруді басқару органдары, білім беру саласындағы уәкілетті орган, зерттеу (инновациялық, шығармашылық) қызметі немесе оқу-әдістемелік материалдар негізінде ОӘБ ұйымдастырған аудан/қала деңгейінде конференцияларда, семинарларда, мастер-кларстарда, дөңгелек үстелдерде, тренингтерде және т. б. сөз сөйлеу.

4. Аудан/қала деңгейінде ішкі нормативтік актілерді, стратегиялық құжаттарды (жол карталарын, тұжырымдамаларды және т. б.) әзірлеу жөніндегі жұмыс тобының мүшелері;

5. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізу үшін техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру мамандықтарының білім беру бағдарламаларын әзірлеуге тартылатын сараптама тобының мүшелері;

6. Білім беруді басқару органдары, білім беру саласындағы уәкілетті орган, ОӘБ ұйымдастырған ұйымдастыру комитеттерінің, комиссияларының немесе қазылар алқасының, аудан/қала деңгейіндегі іс-шараларды төрешілерінің (кемінде үш ауданды/қаланы қамту) мүшелері.

7. Бейіні бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің оқу-әдістемелік бірлестігінің мүшелері.

8. Әзірленген дидактикалық материалдар (тапсырмалар жинақтары, сабақтар (сабақтар, іс-шаралар), жұмыс дәптерлері, тренажерлер) немесе ОӘБ ұсынған оқу, әдістемелік құралдар немесе әдістемелік ұсынымдар негізінде шебер-кларстар өткізу.

3.3. Растайтын құжаттардың тізімі: инновациялық педагогикалық тәжірибені енгізу туралы акт, іс-шаралар бағдарламасының көшірмесі, бұйрықтың көшірмесі немесе үзінді көшірмесі, анықтама, сертификат, диплом, грамота, шарт және көрсетілген қызметтер актісі, ОӘБ отырысының қорытындысы бойынша қорытынды (*барлық көшірмелер білім беру ұйымы басшысының, оқу-әдістемелік бірлестіктің мөрімен және қолымен расталады*).

Портфолионы бағалау кезінде педагогтің педагогикалық тәжірибені жинақтау және тарату жөніндегі ұсынылған растайтын құжаттарын комиссия бір рет қарайды.